

หัวข้อวิทยานิพนธ์	มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองแรงงานเด็กที่ทำงานบางช่วงเวลา
ชื่อผู้เขียน	ศุภณัฐ ชีวะก้องเกียรติ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ ดร.ธีระ ศรีธรรมรักษ์
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2555

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการใช้แรงงานเด็กที่ทำงานบางช่วงเวลา โดยศึกษาจากความหมาย ลักษณะการทำงานของงานบางช่วงเวลา รวมทั้งศึกษาถึงมาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองแรงงานเด็กขององค์การแรงงานระหว่างประเทศและต่างประเทศ ซึ่งการศึกษานี้ได้เน้นความสำคัญมุ่งวิเคราะห์เปรียบเทียบการคุ้มครองแรงงานเด็กของประเทศไทยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 กับมาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ และกฎหมายแรงงานของต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศญี่ปุ่น ประเทศเกาหลีใต้ ประเทศสิงคโปร์ และประเทศอังกฤษ โดยแยกออกเป็นประเด็นปัญหาของการคุ้มครองแรงงานเด็กที่ทำงานบางช่วงเวลา เช่น การกำหนดความหมาย การกำหนดระยะเวลาการทำงานปกติและเวลาพัก การกำหนดห้ามทำงานล่วงเวลา การกำหนดวันหยุดพักผ่อนประจำปี การกำหนดสถานที่ห้ามทำงาน การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ การตรวจสอบสุขภาพ การเลิกจ้าง และการจ่ายค่าชดเชย เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบถึงข้อดี ข้อเสีย และข้อแตกต่างที่ควรนำมาเป็นแนวทางในกำหนดมาตรการคุ้มครองแรงงานเด็กที่ทำงานบางช่วงเวลาได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาพบว่า การคุ้มครองแรงงานเด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ยังไม่สามารถคุ้มครองการทำงานของแรงงานเด็กที่ทำงานบางช่วงเวลาได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพียงพอ เพราะสภาพการทำงานและสภาพการจ้างงานของแรงงานเด็กที่ทำงานบางช่วงเวลามีลักษณะที่แตกต่างจากจากแรงงานที่ทำงานเต็มเวลาอยู่หลายประการ อีกทั้งในประเทศไทยยังได้มีการแบ่งแรงงานเด็กที่ทำงานบางช่วงเวลาออกเป็น 2 กลุ่มด้วยกัน คือ กลุ่มที่ 1 เด็กที่อยู่นอกระบบการศึกษา และกลุ่มที่ 2 เด็กที่อยู่ในระบบการศึกษา ซึ่งทั้ง 2 กลุ่มจะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายแรงงานไม่เท่าเทียมกัน ทั้งที่มีวัตถุประสงค์ในการทำงานอย่างเดียวกัน จึงควรกำหนดความหมายของแรงงานเด็กที่ทำงานบางช่วงเวลาให้ชัดเจน และควรกำหนดระยะเวลาการทำงานปกติและเวลาพักให้เหมาะสมกับอายุของเด็ก และควรยกเลิกการห้ามทำงานล่วงเวลา และควรกำหนดให้ได้รับวันหยุดพักผ่อนประจำปีเป็นการเฉพาะ และควรกำหนดสถานที่ห้ามทำงาน

เพิ่มขึ้น และควรกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำรายชั่วโมงมาบังคับใช้ และควรกำหนดให้มีการตรวจสอบสภาพแก่แรงงานเด็กที่ทำงานบางช่วงเวลาทุกคน และควรกำหนดระยะเวลาการบอกกล่าวล่วงหน้าในการเลิกจ้างไว้เป็นการเฉพาะ และควรกำหนดอัตราค่าชดเชยให้แตกต่างจากแรงงานที่ทำงานเต็มเวลา การที่กฎหมายแรงงานของประเทศไทยไม่ได้กำหนดคุ้มครองแรงงานเด็กที่ทำงานบางช่วงเวลาไว้โดยเฉพาะ จึงต้องนำมาตรการทางกฎหมายขององค์การแรงงานระหว่างประเทศและกฎหมายแรงงานของต่างประเทศ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองแรงงานเด็กที่ทำงานบางช่วงเวลา มาศึกษาวิเคราะห์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเสนอให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 หมวด 4 การใช้แรงงานเด็ก

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จึงเสนอให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 หมวด 4 การใช้แรงงานเด็ก โดยให้มีประเด็นเกี่ยวกับการกำหนดความหมายของงานบางช่วงเวลา การกำหนดระยะเวลาการทำงานปกติและเวลาพัก การกำหนดห้ามทำงานล่วงเวลา การกำหนดวันหยุดพักผ่อนประจำปี การกำหนดสถานที่ห้ามทำงาน การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ การตรวจสอบสภาพ การเลิกจ้าง และการจ่ายค่าชดเชย เพื่อให้มีลักษณะเป็นรูปธรรมสามารถใช้บังคับในทางปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป

Thesis Title	Legal measures concerning part-time child labour protection
Author	Suphanat Shevagongkiat
Thesis Advisor	Professor Dr. Thira Srithamaraks
Department	Law
Academic Year	2012

ABSTRACT

This thesis aims to analyze a problem concerning a child labour who works part time. The study explores a definition and character of part-time work. Moreover, legal measures concerning child protection published by the International Labour Organization and by other foreign countries are reviewed. This thesis specifically focuses on comparatively analyzing child labour protection in Thailand under the Labour Protection Act B.E. 2541 (1998) and the international labour standard as well as labor laws in Japan, Korea, Singapore and England. The study is separated into different issues concerning, *inter alia*, definition, normal working hour, breaking period, prohibition of overtime work, annual holiday, prohibited working place, minimum wages, medical checkup, termination of contract and severance pay of part-time child labour. In short, the objective of this study is to understand positive and negative viewpoints as well as differences which should be used as an efficient and appropriate guideline concerning part-time child labour protection.

The study finds that child labour protection under the Labour Protection Act B.E. 2541 (1998) has neither sufficiently nor effectively protected part-time child labour due to special character of part-time child labour's working conditions. Furthermore, Thailand categorizes part-time child labour into two groups: firstly, a child who does not study and secondly, a child who studies. These two groups are unequally protected even though their working objective is similar. Hence, the definition of part-time child labour should be clearly defined. Normal working time and breaking period should be prescribed in accordance with child's age. Prohibition of overtime work should be abolished. Annual holiday should be particularly specified. Moreover, there should be more prohibited working places. Minimum wages should be rated on an hourly basis. Every part-time child labour should receive a medical checkup. A period for sending an advance

notice for termination of contract should be specifically prescribed. In addition, part-time child labour's severance pay should be different from full-time child labour's severance pay. As Thai labour law does not provide specific protection to part-time child labour, a study on legal measures in this subject of the International Labour Organization and of other foreign countries is necessary in order to amend Chapter 4 Child Labor, the Labour Protection Act B.E. 2541 (1998).

This thesis, thus, recommends a revision of Chapter 4 Child Labour, Labour Protection Act B.E. 2541 (1998). There should be a definition of part-time work, normal working hour, breaking period, prohibition of overtime work, annual holiday, prohibited working place, minimum wages, medical checkup, termination of contract and severance pay in order to provide concrete and practical measures.